

studentská konference

CHEMIE JE ŽIVOT

25.–26. 11. 2021

SBORNÍK ABSTRAKTŮ

VYSOKÉ UČENÍ FAKULTA
TECHNICKÉ CHEMICKÁ
V BRNĚ

Synthon

Studentská odborná konference

CHEMIE JE ŽIVOT 2021

Sborník abstraktů

Editor: Ing. Petr Dzik, Ph.D.

Nakladatel: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická,
Purkyňova 464/118, 612 00 Brno

Vydání: první

Rok vydání: 2021

Náklad: elektronicky

ISBN 978-80-214-6002-7

Tato publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

OBSAH

SEKCE STUDENTŮ STŘEDNÍCH ŠKOL

- Studium elektrochemického chování sekundárních struktur oligonukleotidů adsorbovaných na povrchu elektrody z pyrolytického grafitu.....10
Ondřej Chytrý

- Fluorescenční spektroskopie ve výzkumu modelových systémů pro cílenou distribuci léčiv.....12
Martina Ruttkayová, Simona Patloková

SEKCE STUDENTŮ BAKALÁŘSKÝCH A MAGISTERSKÝCH PROGRAMŮ

- Má lignín antibakteriálne vlastnosti?16
Martin Chovanec, Pavel Vostrejš, Adriana Kovalcik

- Konstrukce jednoduchého syntetického bakteriálního konsorcia s dělbou práce.....18
Stanislav Juračka, Pavel Dvořák

- Degradace biopolyesterů v simulovaných tělních tekutinách....20
Markéta Sobková, Adriana Kovalcik

- Polymerní systémy s kolchicinem pro cílené dodávání léčiv.....22
Markéta Štejdřová

- Provoz, optimalizace a využití kapacitní deionizační jednotky..23
Jan Vespalet, Martina Švábová, Martina Repková

- Syntéza a charakterizácia spin crossover polymérnych systémov Hofmannovho typu s fotoizomerizovateľnými molekulami25
Jana Vojčíková, Barbora Brachňáková, Lucie Routabol

- Fyzikálno-chemická charakterizácia pyrolýznych materiálov na báze čistiarenských kalov28
Diana Bošanská, Vladimír Frišták, Vladimír Turčan, Gerhard Soja

SEKCE STUDENTŮ DOKTORSKÝCH PROGRAMŮ**1) Life Science - Sekce organické, environmentální chemie
a biochemie**

Self encapsulation of plant growth-promoting bacteria Azotobacter vinelandii for their use as next-generation bioinoculants.....	32
D. Černayová, M. Sukeník, P. Sedláček, S. Obruča	
Development of a Multiplex PCR Assay for Simultaneous Detection of Closely Related Fruit Species in Food	34
Lenka Fialová, Denisa Langová, Adriana Prachárová, Ivana Márová	
Environmental risk assessment of polyhydroxybutyrate micro-bioplastics – summary of project results	36
Jakub Fojt, Václav Pecina, Petra Procházková, Tereza Hammerschmidt, Jiří Holátko, Pavla Denková, Ondřej Malíček, Antonín Kintl, Martin Brnický, Jiří Kučerík	
Synthetic approaches towards novel vitamin B ₂ -inspired derivatives for organic (bio)electronics	39
Lucia Ivanová, Jan Richtár, Jozef Krajčovič	
Biosource materials for coatings	41
Ing. Vojtěch Jašek	
Determination of carotenoids in vegetables by HPLC-DAD	42
Ing. Aliaksandra Kharoshka, Bc. Michaela Schreibmeierová, assoc. prof. Věra Schulzová, PhD	
Utilization of waste material from wine production as a binding agent in DGT technique for heavy metals analysis in aquatic systems	44
Jakub Kříkala, Pavel Diviš	
ISOLATION OF FERULIC ACID FROM WHEAT BRAN HYDROLYZATE BY ADSORPTION	46
Jakub Nábělek, Jaromír Pořízka, Pavel Diviš	
Influence of Bioplastics' Biodegradation on Soil Quality	49
Natálie Paluchová, Jiří Kučerík	
Contamination of Urban Forest Soils with Potentially Toxic Elements in Brno City, Czech Republic.....	52
Václav Pecina, David Juřička, Jitka Hegrová, Martin Brtnický, Renata Komendová	

Assessment of the effect of pasteurization and filtration
on the content of selected nutrients in beer.....54
Lenka Punčochářová, Jaromír Pořízka, Pavel Diviš, Adéla Šimíčková,
Dominika Vopelková, Václav Štursa

**NUTRITION PROPERTIES OF WHEAT BRAN PROTEIN
ISOLATES.....56**

Zuzana Slavíková, Jaromír Pořízka, Jakub Nábělek, Pavel Diviš

3D Scaffolds Based on Bacterial Cellulose58
Radim Stříž, Nicole Černeková, Jiří Smilek, Falk Liebner, Patrycja Bober,
Adriana Kovalcik

**Wastewater preconcentration method for the
determination of legislation limits of cadmium, arsenic,
zinc, copper, nickel, chromium and lead employing
portable ED-XRF**61
Jiří Sýkora, Renata Komendová

**The Effect of Feed Composition On the Metabolome of
Edible Insects**63
Kateřina Šebelová, Jana Hajšlová

**SEQUENTIAL CHEMICAL FRACTIONATION AS A TOOL
FOR ACCESSING THE ORGANIC MATTER IN BIOCHAR.....65**
David Sirucek, Michal Kalina, Martina Klučáková

SEKCE STUDENTŮ DOKTORSKÝCH PROGRAMŮ

2) Material Science - Sekce analytické, anorganické a materiálové chemie

Preparation and characterization of photocatalytic active
thin layers of Tungsten Oxide via „Brick and Mortar“ method ... 68
Ing. Radim Bartoš, doc. Ing. Petr Dzik, Ph.D.

**Perovskite Single Crystals for Energy Conversion of Solar
Radiation.....71**
Stevan Gavranović, Jan Pospíšil, Vítězslav Novák, Petr Vanýsek

**Assessment of Degradation of Alkali-Activated Blast Furnace
Slag Progress Using the Mercury Intrusion Porosimetry.....75**
Jan Hajzler, Petr Hrubý, Vlastimil Bílek a Libor Topolář

Hot Humid Air Cooling by Shell and Tube Heat Exchangers.....77
Petr Horvát, Jaroslav Vlasák, Josef Kalivoda, Ondřej Krištof,
Tomáš Svěrák

Determination of heavy and platinum group metals in rains settling tanks near highway.....	79
Stanislav Ježek, Renata Komendová	
Modification of Polyvinyl Alcohol to Increase Resistance to Moisture in MDF Composites.....	81
Jan Kotrla, Jiří Másilko, František Šoukal	
CHLORINATED PARAFFINS AS PRECURSORS OF CHLORINATED PROCESSING CONTAMINANTS IN REFINED OILS	83
Tomáš Kouřimský, Jakub Tomáško, Vojtěch Hrbek, Jana Hajšlová	
Cesium halide perovskite as a material for scintillator detectors ...	86
Matouš Kratochvíl, Tomáš Musálek, Miroslav Kolíbal, Martin Weiter	
Dual-focus fluorescence correlation spectroscopy in the study of hydrogel properties.....	88
Kateřina Marková, Miloslav Pekař	
Device for ionic exchange explanation: Organic electrochemical transistor in a fluorescence study	89
Aneta Marková, Martin Weiter, Martin Vala	
Poly(3-hydroxybutyrate) chain extension in the solution using bi- and trifunctional additives	92
Veronika Melčová, Radek Přikryl	
Direct Potable Water Reuse through Pressure-driven Membrane Technology	94
Marek Minich, Martina Repková, Peter Putz, Michaela Vašinová Galiová	
Preparation and characterization of highly hydrophobic coatings on magnesium alloy AZ91	96
Characterization and Optimization of Novel Polymer Composite PEDOT:DBSA for Bioelectronic Applications	98
Romana Malečková, Šárka Tumová, Lubomír Kubáč, Jiří Akrman, Vojtěch Enev, Lukáš Kalina, Eva Šafaříková, Jan Vítěček, Martin Vala, Martin Weiter	
Novel Highly Stable Conductive Polymer Composite PEDOT:DBSA for Bioelectronic Applications	100
Šárka Tumová, Romana Malečková, Lubomír Kubáč, Jiří Akrman, Vojtěch Enev, Lukáš Kalina, Eva Šafaříková, Jan Vítěček, Martin Vala, Martin Weiter	

SYNTHESIS OF NEW PARA-BIS(2-THIENYL)PHENYLENE DERIVATIVES AS MOLECULAR PHOTOSWITCHES CANDIDATES	102
Dominik Veselý, Ján Jančík, Jozef Krajčovič	
Hydrogels with Gradient Properties	104
Natalia Zinkovská, Jiří Smílek, Miloslav Pekar	

Degradace biopolyesterů v simulovaných tělních tekutinách

Markéta Sobková¹, Adriana Kovalčík²

¹ Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, Ústav
fyzikální a spotřební chemie

Purkyňova 118, 612 00 Brno, Česká republika
xcsobkovama@vutbr.cz

² Vysoké učení technické v Brně, Fakulta chemická, Ústav
chemie potravin a biotechnologií

Purkyňova 118, 612 00 Brno, Česká republika

Povědomí o environmentální zátěži petrochemickými polymerů vede k celosvětové snaze vyvíjet materiály s podobnými fyzikálně-chemickými vlastnostmi, které budou získávány z obnovitelných zdrojů a zároveň budou plně biologicky rozložitelné, a tudíž šetrné k životnímu prostředí. Budování trhu takovýchto biopolymerů vede k úvahám využívat tyto materiály nejen jako náhradu petrochemických polymerů pro průmyslové aplikace. Řada výzkumů jasně ukazuje, že jsou tyto materiály velmi vhodným kandidátem také pro aplikace biomedicínské.

Tradičně využívané materiály pro lékařské implantáty, jako jsou kovy, keramika nebo syntetické polymery, mohou v těle interagovat a provoovat se negativními imunologickými reakcemi. Často je nutnost provést druhou operaci pro jejich odstranění z těla pacienta. Biopolyster, kterým se věnuje tato práce, jsou biokompatibilní, necytotoxicke a podléhají biodegradaci, při níž dochází z rozkladu na tělu vlastní látky, které jsou v organismu dále metabolizovány nebo přirozeně vyloučeny z organismu ven, tudíž zde odpadá nutnost opětovně operativně zasahovat do těla pacienta pro odstranění podpůrného materiálu.

V této práci byla studována *in vitro* biodegradace dvanácti vzorků různých typů biopolyesterů – polykyseliny mléčné, polyhydroxylkanoátů a poly(butylen adipát-co-tereftalátu). Tenké filmy, jež byly využity pro samotný experiment, byly připraveny rozpouštěním polymeru v chloroformu, vylitím do formy a následným odpařením rozpouštědla. Dle typu polyesteru a jeho stupně krystalinity se měnily vlastnosti připravených filmů, jejich vzhled byl v škále od transparentních do mléčně zakalených a mechanické vlastnosti se lišily především v elasticitě.

Studium degradace probíhalo ve dvou simulovaných tělních tekutinách, a to v syntetické žaludeční štávě a ve fyziologickém roztočku pufrovaném fosfáty s lipázou při teplotě 37 °C po dobu 81 dní. Během degradace docházelo k viditelné změně morfologie filmů a studované vzorky získávaly vyšší stupeň křehkosti a nižší kompatibilitu.

Ze získaných výsledků lze potvrdit, že biodegradace u těchto biopolyesterů opravdu probíhá. Její průběh je ale závislý na mnoha proměnných faktorech, díky nímž je možno rychlosť biodegradace korigovat a měnit, a tedy je možné předpokládat široké využití v mnohých biomedicínských aplikacích.

Poděkování

Prezentovaný výzkum byl finančně podpořen z interního projektu FCH VUT č. FCH-S-21-7483. Ráda bych poděkovala Ing. Michaele Jakešové (FCH VUT) za produkci a přípravu poly(3-hydroxybutyrátu-co-3-hydroxybutyrátu), Ing. Michalu Kalinovi, PhD. (FCH VUT) za analýzu SEC-MALLS, Leoně Kubíkové (FCH VUT) za provedení DSC a Ing. Michalovi Machovskému (CPS UTB Zlín) za SEM mikroskopii.